

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Názov práce: **Filozofické a etické východiská skúmania dôveryhodnosti Policajného zboru**

Autor: **Mgr. Dominika Dinušová, PhD.**

Oponent: **prof. RNDr. Jaroslav Holomek, CSc.**

Pracovisko oponenta: **Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne**

Aktuálnosť zvolenej témy habilitačnej práce:

Skúmanie dôveryhodnosti polície je nesporne veľmi aktuálna téma. Dosahovanie cieľov Policajného zboru si vyžaduje neodmysliteľnú podporu zo strany verejnosti v podobe jej dôvery v Policajný zbor. Práve zvýšenie dôveryhodnosti Policajného zboru označil za svoju hlavnú prioritu pri nástupe do funkcie aj súčasný policajný prezident Štefan Hamran.

Stav dlhodobo neuspokojivej dôveryhodnosti Policajného zboru na Slovensku je predmetom pozornosti nielen verejnosti a médií, ale aj predmetom skúmania mnohých inštitúcií. Akadémia Policajného zboru v Bratislave tejto téme venuje systematickú pozornosť, bolo tu zhromaždených množstvo empirického materiálu a opublikovaných množstvo výstupov v podobe výskumných správ, článkov a monografií.

Predložená habilitačná práca je zameraná predovšetkým na teoretické východiská skúmania dôveryhodnosti Policajného zboru a konkrétnejšie na jeho filozofické a etické východiská. Pre korektnú a relevantnú interpretáciu výsledkov empirických výskumov je takýto prístup nevyhnutný.

Cieľ a metódy habilitačnej práce:

Cieľom habilitačnej práce bolo postihnúť filozofické a etické východiská skúmania dôveryhodnosti Policajného zboru za účelom vymedzenia kľúčových etických aspektov podieľajúcich sa na budovaní dôveryhodnosti Policajného zboru. Ako čiastkové ciele si autorka stanovila vymedzenie samotného pojmu „dôveryhodnosť Policajného zboru“, špecifikáciu významu policajnej etiky pri budovaní dôveryhodnosti Policajného zboru, analýzu súvisiacich oblastí policajnej deontológie, posúdenie vplyvu Etického kódexu príslušníka Policajného zboru na formovanie dôveryhodnosti Policajného zboru a identifikovanie stratégií implementácie policajno-etických štandardov pri formovaní dôveryhodnosti Policajného zboru.

Metodologické východiská, zvolená metodika aj systém metód vypracovania habilitačnej práce korešpondujú s povahou riešenej problematiky a zvolenými cieľmi.

Obsahová stránka habilitačnej práce:

Habilitačná práca pozostáva z úvodu, piatich kapitol a záveru. Štruktúra práce je logicky konzistentná, prehľadná a zodpovedá charakteru práce.

V prvej kapitole – „Metodické východiská výskumu“ - sa autorka venuje zdôvodneniu aktuálnosti skúmanej témy a následne vymedzuje výskumný problém, objekt a predmet výskumu, ako aj jeho ciele a metódy skúmania. Kapitola poskytuje základné východiská pre nasledujúce skúmanie.

Druhá kapitola s názvom „Uplatnenie filozofie a etiky v bezpečnostných vedách“ sa zaoberá predovšetkým funkciami filozofie a etiky pri skúmaní bezpečnostnej problematiky. Autorka veľmi podrobne a logicky vymedzuje poznávaciu, metodologickú a kultivačnú funkciu filozofie v bezpečnostných vedách.

V tretej kapitole - „Dôveryhodnosť Policajného zboru – filozofické východiská a perspektívy“ - autorka začína vymedzením pojem „dôveryhodnosť polície“ ako je používaný v domácej a zahraničnej literatúre. Dochádza k záveru, že vzťah dôvery v políciu je ovplyvnený jednak vnútornými aspektami policajnej organizácie, ale tiež vonkajšími spoločenskými aspektami. Pričom len vnútorné aspekty spadajú pod sféru vplyvu samotnej policajnej organizácie, ktorá ich tak môže ovplyvniť. Autorka tak vymedzuje oblasť, do ktorej by mal Policajný zbor smerovať svoje opatrenia, ak chce zvýšiť svoju dôveryhodnosť. Z druhej strany sa tu zdôrazňuje dôležitá skutočnosť, že dôveryhodnosť Policajného zboru nezávisí len od samotného Policajného zboru, ale je súčasťou dôveryhodnosti ďalších orgánov verejnej správy, napr. vlády, súdov, prokuratúry a pod. a nemožno ju teda posudzovať oddelene od tohto širšieho spoločenského prostredia.

Vo štvrtej kapitole s názvom „Etické východiská skúmania dôveryhodnosti Policajného zboru optikou formulácie etického kódexu“ sa autorka zaoberá etickým kódexom ako prostriedkom regulácie konania policajta. Autorka tu skúma etický kódex predovšetkým ako nástroj zvyšovania dôveryhodnosti Policajného zboru. Vychádza pritom z výsledkov analýzy etických kódexov polície vo vybraných európskych štátoch.

Piata kapitola „Stratégie budovania dôveryhodnosti Policajného zboru v pôsobnosti policajnej etiky“ je venovaná formovaniu takejto stratégie. Autorka formuluje nielen hodnotové východiská stratégie, ale osobitnú pozornosť venuje modelom komunikácie polície s verejnosťou, ktoré sa využívajú v tejto oblasti v zahraničí. Upozorňuje na skutočnosť, že

modely ako „Public relations“, „Human policing“, „Community policing“ a pod. nemožno mechanicky preberať v našich podmienkach, bez zohľadnenia našich sociálnych a kultúrnych špecifik a odlišností.

V závere práce autorka vyhodnocuje splnenie cieľov práce a formuluje závery a odporúčania pre ďalšie skúmanie dôveryhodnosti Policajného zboru.

Formálna stránka habilitačnej práce:

Formálna stránka habilitačnej práce Mgr. Dominiky Dinušovej, PhD. je na dobrej úrovni. Celkový dojem znižuje veľké množstvo preklepov. Práca je napísaná kultivovaným jazykom vedy, myšlienky sú formulované zrozumiteľne a väčšina záverov pôsobí presvedčivo.

Použitá literatúra je primerane rozsiahla a reprezentatívna.

Dosiahnuté výsledky:

Ciele habilitačnej práce boli stanovené reálne a autorka ich naplnila.

Habilitačná práca sa opiera o výsledky získané z realizovaného výskumu na Akadémii PZ v Bratislave „Teoretické východiská skúmania dôveryhodnosti Policajného zboru“ (Výsk. 251).

Osobitne cenná je systematická a prehľadná analýza fenoménu dôveryhodnosti Policajného zboru, poukázanie na jeho multidimenzionálnosť a komplexný charakter.

Pokiaľ ide o etickú problematiku, v práci sa zdôrazňuje význam etického kódexu ako jedného z významných nástrojov formovania dôvery v Policajný zbor. Poukazuje sa však aj na ďalšie nástroje, ako sú hodnotová báza policajnej etiky, nástroje zvládania etických dilem, stratégie kontaktu s verejnosťou a pod.

Otázky habilitantke:

Dôvera verejnosti k Policajnému zboru sa nesporne formuje pod vplyvom objektívnych charakteristík Policajného zboru a jeho príslušníkov, ale tiež sprostredkovaním (komunikáciou) týchto charakteristík verejnosti.

1. Ktoré objektívne charakteristiky Policajného zboru a jeho príslušníkov považujete za rozhodujúce pre budovanie dôveryhodnosti Policajného zboru?
2. Akú úlohu podľa vás má PR marketing pri budovaní dôveryhodnosti Policajného zboru? Má verejnosť dostatok relevantných informácií o Policajnom zbore a jeho fungovaní? Neznižujú dôveryhodnosť Policajného zboru tiež nedostatky a pochybenia v tejto oblasti?

Záver:

Mgr. Dominika Dinušová, PhD. preukázala vo svojej habilitačnej práci rozsiahle odborné znalosti riešenej témy, schopnosť kvalifikovane využívať vedecké metódy, ako aj prinášať nové, originálne poznatky. Preukázala tiež schopnosť tvorivo riešiť teoreticky náročné problémy. Oponovaná práca spĺňa požiadavky na habilitačnú prácu.

Odporúčam, aby Mgr. Dominike Dinušovej, PhD. bol na základe predloženej habilitačnej práce po jej úspešnej obhajobe udelený vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore bezpečnostné vedy.

V Trenčíne, 23. 08. 2022

Prof. RNDr. Jaroslav Holomek, CSc.